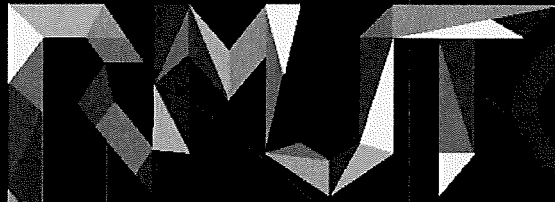

Creative RMUT and Sustainable Innovation for Thailand 4.0

The 9th Rajamangala University of Technology National Conference

The 8th Rajamangala University of Technology International Conference

August 7th- 9th, 2017 at Impact Muang Thong Thani Exhibition and Convention

รายงานสืบเนื่อง

การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 9
“ราชมงคลสร้างสรรค์กับนวัตกรรมที่ยั่งยืนสู่ประเทศไทย 4.0”

- ◆ มนุษยศาสตร์ สังคมวิทยาและการศึกษา
- ◆ เกษตรศาสตร์สร้างสรรค์
- ◆ วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี
- ◆ สถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปกรรม และงานสร้างสรรค์
- ◆ วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
- ◆ การบริการวิชาการสู่สังคม
- ◆ เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ

ราชมงคลสร้างสรรค์กับนวัตกรรมที่ยั่งยืนสู่ประเทศไทย 4.0

คำสั่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ที่ ๐๖๔๒ / ๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกองบรรณาธิการจัดทำรายงานสืบเนื่อง (Proceedings)

การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๙ (9th RMUTNC)

และการประชุมวิชาการนานาชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๘ (8th RMUTIC)

ด้วยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ๘ แห่ง กำหนดจัดการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๙ (9th RMUTNC) และการประชุมวิชาการนานาชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๘ (8th RMUTIC) ในวันที่ ๗ - ๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการจัดทำรายงานสืบเนื่องการประชุม (Proceedings) ในการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๙ (9th RMUTNC) และการประชุมวิชาการนานาชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๘ (8th RMUTIC) เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการกองบรรณาธิการจัดทำรายงานสืบเนื่องการประชุม (Proceedings) ในการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลฯ ดังนี้

๑. ที่ปรึกษา

๑. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
๒. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
๓. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
๔. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๕. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๖. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
๗. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
๘. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
๙. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

๒. คณะกรรมการอำนวยการ

๑. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	ประธานกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	กรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	กรรมการ

/๔. ผู้อำนวยการ...

๔. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์

๓. คณะกรรมการกองบรรณาธิการ

๑. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ประธานกรรมการ
๒. รองผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมงานวิจัย กรรมการ
๓. รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะวิศวกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไกรฤกษ์ เขยชื่น) กรรมการ
๔. รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพนภา จุลโกลบ) กรรมการ
๕. รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะศิลปศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยชนะ ใจบุญ) กรรมการ
๖. รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ กรรมการ
(อาจารย์ไสร็จ พฤตมิโกมล)
๗. รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ
คณะอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว กรรมการ
(ดร.นิภารัตน์ สายประเสริฐ)
๘. รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ
คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิวัฒน์ มูเก็ม) กรรมการ
๙. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ วิทยาลัยเพาะช่าง กรรมการ
(อาจารย์นิลุบล ขอรวมเดช)
๑๐. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบกุล จันทโคติกา)
๑๑. ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย กรรมการ
วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนรัตนโกสินทร์
(ดร.เอกสิทธิ์ นุกูลเจริญลาภ)

/๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์...

๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตริงตา แผลมสมุทร	กรรมการ
๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กษศร หัสโรค์	กรรมการ
๑๔. ดร.ธีรินทร์ คงพันธ์	กรรมการ
๑๕. ดร.สิริวรรณพิชา ธนจิราวัฒน์	กรรมการ
๑๖. ดร.ฉันทมน โปธิพิทักษ์	กรรมการ
๑๗. นางสาวญานิศา โพธิ์ไพชยนต์	กรรมการ
๑๘. นางสาวพัชรี สุขสมัย	กรรมการ
๑๙. นางสาวรารักษ์ หะรังศรี	กรรมการ
๒๐. รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนางานวิจัย	กรรมการและเลขานุการ
๒๑. นางสาวรารัตน์ วัฒนชนโนบล	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. นางสาวสมกมล ภัทรกิจโสภณ	ผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดทำเอกสารรายงานสืบเนื่องการประชุม (Proceedings)

๔. คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวิจัยระดับชาติ

๑. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	ประธานกรรมการ
สาขาเกษตรศาสตร์สร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงฤทัย อ่างโชติ	กรรมการ
๓. ดร.กฤติกา นรจิตร์	กรรมการ
๔. ดร.กฤษณ์ สงวนพวง	กรรมการ
๕. ดร.ชลธิชา สารวงษ์	กรรมการ
๖. ดร.พิมพ์ชญา อธิธิวัฒน์พงศ์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	
๗. รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ พรสุริยา	กรรมการ
๘. รองศาสตราจารย์สุชาติ ชัยวรกุล	กรรมการ
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชงโค แซ่ตั้ง	กรรมการ
๑๐. ดร.ชัยวัฒน์ มกรเพศ	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมจิตร ถนอมวงศ์วัฒน์	กรรมการ
๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา ธนกาญญา	กรรมการ
๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี สวาสดิ์ธรรม	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	
๑๔. รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี อำนวยสิทธิ์	กรรมการ
๑๕. รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาติ หาญวงษา	กรรมการ
๑๖. ดร.กาญจณัช ศิริธัญญา	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	
๑๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตินุช สุจริต	กรรมการ
	/๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์...

๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา ภูมิ	กรรมการ
๑๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราพร ธารางกูร	กรรมการ
๒๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวุฒิ เกิดปราง	กรรมการ
๒๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิรินาถ ศรีอ่อนนวล	กรรมการ
๒๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.องอาจ อินทร์สังข์	กรรมการ
๒๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา ไส่เกื้อ	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	
๒๔. รองศาสตราจารย์ ดร.รวีวรรณ เต็มขั้นมณี	กรรมการ
๒๕. รองศาสตราจารย์เจษฎา อีสหาะ	กรรมการ
๒๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นัยวิท เถลิมนนท์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	
๒๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิพันธ์ วงศ์สุทธาวาส	กรรมการ
๒๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลันธร วิชาศิลป์	กรรมการ
๒๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรประภา ขุนถนอม	กรรมการ
สาขาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ	
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	
๓๐. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูล สีใส	กรรมการ
๓๑. รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรี ชยากรโคภิต	กรรมการ
๓๒. รองศาสตราจารย์ประภัสร์ ศิริสัมพันธ์นาวา	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	
๓๓. รองศาสตราจารย์ ดร.ชนงกรณ์ กุณทลบุตร	กรรมการ
๓๔. รองศาสตราจารย์ ดร.สุตาพร กุณทลบุตร	กรรมการ
๓๕. รองศาสตราจารย์วสันต์ กันอ้า	กรรมการ
๓๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กล้าหาญ ณ น่าน	กรรมการ
๓๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษมา คำพิทักษ์	กรรมการ
๓๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติกร ภมรปฐมกุล	กรรมการ
๓๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภา ทองคง	กรรมการ
๔๐. ดร.สุรมงคล นิมจิตต์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	
๔๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชฎามัทร์ กี่อารีโย	กรรมการ
๔๒. ดร.ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี	กรรมการ
๔๓. ดร.ธนชัย ทัฬหะมงคล	กรรมการ
๔๔. ดร.อารีย์ มัยยังพงษ์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	
๔๕. รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศรี ฉิรินัง	กรรมการ
๔๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพนภา จุลโลบล	กรรมการ
๔๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิภาส โพธิ์ทองแสงอรุณ	กรรมการ
๔๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีสมร ผ่องพุฒิ	กรรมการ
/๔๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์...	

๕๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ จันทร์ดี	กรรมการ
๕๐. ดร.ชฎาณัฐ ปิยะวิบูลย์	กรรมการ
๕๑. ดร.ธัญนันท์ วรเศรษฐพงษ์	กรรมการ
๕๒. ดร.มาลัย กมลสกุลชัย	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	
๕๓. ดร.พรหทัย ตันท์จิตานนท์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	
๕๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญหทัย ใจเปี่ยม	กรรมการ
๕๕. ดร.พัชรินทร์ บุญนุ่น	กรรมการ
๕๖. ดร.เบญจลักษณ์ เข้มคุ้ม	กรรมการ
๕๗. ดร.วัลภา พัฒนา	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	
๕๘. รองศาสตราจารย์ดุขฎิ พรหมทัต	กรรมการ
๕๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทนา แสนสุข	กรรมการ
๖๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริมา แก้วเกิด	กรรมการ
๖๑. ดร.จันทิมา เอกวงษ์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	
๖๒. ดร.พสุธิดา ตันตราจิด	กรรมการ
มหาวิทยาลัยบูรพา	
๖๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระ กุลสวัสดิ์	กรรมการ
๖๔. ดร.ธงชัย ทองมา	กรรมการ
๖๕. ดร.วุทธิชัย ลิ้มอรุณทัย	กรรมการ
๖๖. ดร.อรุณรุ่ง เอื้ออารีสุขสกุล	กรรมการ
มหาวิทยาลัยพะเยา	
๖๗. ดร.จุมภฏ สนิทธางกูร	กรรมการ
๖๘. ดร.อุษณีย์ รัศมีวงษ์จันทร์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	
๖๙. รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญปวีณ์ รัตน์พงศ์พร	กรรมการ
มหาวิทยาลัยศิลปากร	
๗๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ จันทิก	กรรมการ
สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	
๗๑. ดร.เอิบ พงษ์หงอ	กรรมการ
หน่วยงานภาคเอกชน	
๗๒. ดร.ชาติชาย คงเพชรดิษฐ์	กรรมการ
สาขาการบริการวิชาการสู่สังคม	
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	
๗๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรรัตน์ อนันต์วราพงษ์	กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๗๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.สุทธิพร บุญส่ง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๗๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรรัตน์ ดวงสุวรรณ กรรมการ

๗๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เดชา จันทร์ศิริ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

๗๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ สงรักษ์ กรรมการ

๗๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไชยยะ ธนพัฒน์ศิริ กรรมการ

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

๗๙. ดร.เพชรรัตน์ เจริมรอด กรรมการ

สาขามนุษยศาสตร์ สังคมวิทยาและการศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

๘๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตยา สำเร็จผล กรรมการ

๘๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เผ่าชู กรรมการ

๘๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล พิชญ์ไพบุลย์ กรรมการ

๘๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ อนันต์วราพงษ์ กรรมการ

๘๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครวุฒิ จินดานุรักษ์ กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

๘๕. ดร.ชัยวัฒน์ หฤทัยพันธ์ กรรมการ

๘๖. ดร.ภทรพร ยุทธาภรณ์พินิจ กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๘๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม พันธุ์ไสว กรรมการ

๘๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.สุทธิพร บุญส่ง กรรมการ

๘๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทียมยศ ปะสาวะโน กรรมการ

๙๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ รังรองรัตน์ กรรมการ

๙๑. ดร.รสริน เจริมไธสง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

๙๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ โพธิ์พูกษานันท์ กรรมการ

๙๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภคพันธ์ ศาลาทอง กรรมการ

๙๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ พรเจริญ กรรมการ

๙๕. ดร.กวิทธิ์ ศรีสัมฤทธิ์ กรรมการ

๙๖. ดร.นิตากร ไพบุลย์ศิลป์ กรรมการ

๙๗. ดร.นิตินันท์ ศรีสุวรรณ กรรมการ

๙๘. ดร.วิชพร เทียบจัตุรัส กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๙๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรึงตา แผลมสมุทร กรรมการ

๑๐๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หงษ์ศิริ ภิชโยติลภชัย กรรมการ

๑๐๑. ดร.จินตนา ฉัตรบุรุษานันท์ กรรมการ

๑๐๒. ดร.นิภารัตน์ สายประเสริฐ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	กรรมการ
๑๐๓. รองศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ บัวเจริญ	กรรมการ
๑๐๔. ดร.นิวัตร มูลปา	กรรมการ
๑๐๕. ดร.ศักรินทร์ ภู น่าน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	กรรมการ
๑๐๖. รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐทิศา โจรจนประศาสน์	กรรมการ
๑๐๗. รองศาสตราจารย์ทรรศนีย์ ศิริศรี	กรรมการ
๑๐๘. ดร.สุคนธ์ ฤ ษณอง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	กรรมการ
๑๐๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เนาวรัตน์ อินทรประสิทธิ์	กรรมการ
๑๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์แจ่มจันทร์ บุญโญปกรณ์	กรรมการ
๑๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลลดา ทวีคุณ	กรรมการ
๑๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงจันทร์ สิ้นโพธิ์	กรรมการ
๑๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยโทธนุ ทดแทนคุณ	กรรมการ
๑๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทวดี วงษ์เสถียร	กรรมการ
๑๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดา แพรภักทรพิศุทธิ์	กรรมการ
๑๑๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายหยุด อุไรสกุล	กรรมการ
๑๑๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดา งามเหลือ	กรรมการ
๑๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำไพวรรณ ทัพเป็นไทย	กรรมการ
๑๑๙. ดร.ธนภูมิ ปองแสงี่ยม	กรรมการ
๑๒๐. ดร.ธารณี นวีสันธิ	กรรมการ
๑๒๑. ดร.นันทยา คงประพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	กรรมการ
๑๒๒. ดร.ณัฐพัชร มณีโรจน์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	กรรมการ
๑๒๓. ดร.วรัชพร อารยะพันธ์ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑๒๔. ดร.วสันต์ สุทธาวาศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	กรรมการ
๑๒๕. ดร.ประพนธ์ เล็กสุมา	กรรมการ
๑๒๖. ดร.นิโรธ เดชกำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	กรรมการ
๑๒๗. ดร.ปรีณธ์ ชินโชติ สาขาวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	กรรมการ
๑๒๘. ศาสตราจารย์ ดร.อลงกลด แทนอมทอง	กรรมการ
๑๒๙. รองศาสตราจารย์ชนิษฐา เจริญลาภ	กรรมการ
/๑๓๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์...	

๑๓๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรมล วรสิขัฐ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	กรรมการ
๑๓๑. รองศาสตราจารย์ดร.สุธัญญา พรหมสมบุญ	กรรมการ
๑๓๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิภาพร ก้านทอง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	กรรมการ
๑๓๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลอลักษณ์ เสถียรรัตน์	กรรมการ
๑๓๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันททิพ สกฤตเชมฤทัย	กรรมการ
๑๓๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรียาภรณ์ ไชยสัตย์	กรรมการ
๑๓๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณศุข ทองพูล	กรรมการ
๑๓๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิงห์โต สกฤตเชมฤทัย	กรรมการ
๑๓๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติพัฒน์ อนุรักษ์ถานนท์	กรรมการ
๑๓๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรสา ไวรกรกิจ	กรรมการ
๑๔๐. ดร.อัคคพงษ์ พันธุ์พุกภัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	กรรมการ
๑๔๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวิทย์ จันทร์สุวรรณ	กรรมการ
๑๔๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริน สีระธนกุล	กรรมการ
๑๔๓. ดร.กฤษฎา เหล็กดี	กรรมการ
๑๔๔. ดร.กัลทิมา เขาว์ชาญชัยกุล	กรรมการ
๑๔๕. ดร.ชัชวาล ศรีภักดี	กรรมการ
๑๔๖. ดร.ชาญวิทย์ ปราบพยัคฆ์	กรรมการ
๑๔๗. ดร.ณิศรา สุทธิสังข์	กรรมการ
๑๔๘. ดร.ดวงฤทัย นิคมรัฐ	กรรมการ
๑๔๙. ดร.ธนพงศ์ สารีอินทร์	กรรมการ
๑๕๐. ดร.ปิยะพงษ์ ปานแก้ว	กรรมการ
๑๕๑. ดร.วรินธร บุญยะโรจน์	กรรมการ
๑๕๒. ดร.วีไลวรรณ สีนะกุล	กรรมการ
๑๕๓. ดร.สุนิสา สายอุปราข มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	กรรมการ
๑๕๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยชนะ ใจบุญ	กรรมการ
๑๕๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสวรรค์ อมรศักดิ์ชัย	กรรมการ
๑๕๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานินทร์ ปัจจุโส	กรรมการ
๑๕๗. ดร.เบญจมาศ ไชยลาภ	กรรมการ
๑๕๘. ดร.ธเนศวร นวลใย	กรรมการ
๑๕๙. ดร.มนตรี ฉายสว่าง	กรรมการ
๑๖๐. ดร.สุภักดิ์ เฝียงสูงเนิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	กรรมการ
๑๖๑. รองศาสตราจารย์มุกดา สุขสวัสดิ์	กรรมการ
๑๖๒. ผศ.ดร.เพ็ญศรี เพ็ญประไพ	กรรมการ
๑๖๓. ผศ.ดร.ฉานิกา แชน่่ง ชุกกลิ่น	กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

๑๖๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุมพต พุ่มศรีภานนท์	กรรมการ
๑๖๕. ดร.ชวัลวิทย์ คุ่มทรัพย์	กรรมการ
๑๖๖. ดร.ณัฐพงศ์ วงศ์ดำเนิน	กรรมการ
๑๖๗. ดร.ดวงหทัย สิงห์คะ	กรรมการ
๑๖๘. ดร.ธีระยุทธ เฟลิดพริ้ง	กรรมการ
๑๖๙. ดร.พรพรรณ รัตนสัจจะ	กรรมการ
๑๗๐. ดร.รุจิรา คงนุ้ย	กรรมการ
๑๗๑. ดร.วิชนี มีธยม	กรรมการ
๑๗๒. ดร.ศศิกานต์ สุวรรณประทีป	กรรมการ
๑๗๓. ดร.สามารถ ต่ายขาว	กรรมการ
๑๗๔. ดร.สุธิษา เละเซ็น	กรรมการ

สาขาวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

๑๗๕. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี คู่สุขธรรม	กรรมการ
๑๗๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะพร ความภีร์ภาพพันธ์	กรรมการ
๑๗๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เผ่าชู	กรรมการ
๑๗๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวภูมิ จินดานุรักษ์	กรรมการ
๑๗๙. ดร.เฉียบวุฒิ รัตนวิไลสกุล	กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

๑๘๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ถาวร ธีระเวชญาณ	กรรมการ
๑๘๑. ดร.ทองศักดิ์ อิ่มใจ	กรรมการ
๑๘๒. ดร.วันโชค เครือหงษ์	กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๑๘๓. รองศาสตราจารย์ ดร.จตุรงค์ ลังกาพินธุ์	กรรมการ
๑๘๔. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญยัง ปลั่งกลาง	กรรมการ
๑๘๕. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรินทร์ ปัทมวรคุณ	กรรมการ
๑๘๖. รองศาสตราจารย์ผ่องศรี ศิวราศักดิ์	กรรมการ
๑๘๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ กิมะพงศ์	กรรมการ
๑๘๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรี ศรีนนท์ฉัตร	กรรมการ
๑๘๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดารัตน์ มณีเจริญ	กรรมการ
๑๙๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา ประสาทแก้ว	กรรมการ
๑๙๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญฤทธิ์ ประสาทแก้ว	กรรมการ
๑๙๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุรส์กร อยู่เย็น	กรรมการ
๑๙๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปภรณ์เกียรติ์ เสวตเมธิกุล	กรรมการ
๑๙๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิตินันต์ กร้ามาตร	กรรมการ
๑๙๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุทธพล ทองอินทร์คำ	กรรมการ
๑๙๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธชัย ศิลปวิจารณ์	กรรมการ

/๑๙๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์...

๑๔๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารุณี อริยะวิริยนันท์	กรรมการ
๑๔๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรชัย โรยนรินทร์	กรรมการ
๑๔๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ต่อสกุล	กรรมการ
๒๐๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวกร อ่างทอง	กรรมการ
๒๐๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรพงษ์ ภาวสุปรีย์	กรรมการ
๒๐๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิงโต สกุลเขมฤทัย	กรรมการ
๒๐๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนัน ปานสาคร	กรรมการ
๒๐๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรวรรณ อินทร์แหยม	กรรมการ
๒๐๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริชัย แดงเอม	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	
๒๐๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงนุช ศศิธร	กรรมการ
๒๐๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ วีรานุกูล	กรรมการ
๒๐๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนพล มงคลรัตนาสีทธิ์	กรรมการ
๒๐๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ พรเจริญ	กรรมการ
๒๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ ภูผา	กรรมการ
๒๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาคร วุฒิพัฒน์พันธ์	กรรมการ
๒๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติา เกตุดี	กรรมการ
๒๑๓. ดร.คมพันธ์ ชมสมุทร	กรรมการ
๒๑๔. ดร.ประกอบ ขาติภักดิ์	กรรมการ
๒๑๕. ดร.ผกามาศ ชูสิทธิ์	กรรมการ
๒๑๖. ดร.รัตนาวลี ไม้สัก	กรรมการ
๒๑๗. ดร.วิภา จักรชัยกุล	กรรมการ
๒๑๘. ดร.วีรวรรณ จันทนะทรัพย์	กรรมการ
๒๑๙. ดร.สิงห์แก้ว ปือกเท็ง	กรรมการ
๒๒๐. ดร.สุกัญญา เขิตขงาม	กรรมการ
๒๒๑. ดร.สุจิรา ไชยกุลสินธุ์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	
๒๒๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สำเริง รักซ้อน	กรรมการ
๒๒๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไกรฤกษ์ เขยชื่น	กรรมการ
๒๒๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัณฑ์พงษ์ ศรีสถิต	กรรมการ
๒๒๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมกริช ละวรรณวงษ์	กรรมการ
๒๒๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพงษ์ ตริตรง	กรรมการ
๒๒๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจนศักดิ์ เอกบูรณะวัฒน์	กรรมการ
๒๒๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพล กลิ่นบุญ	กรรมการ
๒๒๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสพโชค ใ้ทองคำ	กรรมการ
๒๓๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต กิตติสุวรรณ	กรรมการ
๒๓๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐศักดิ์ พรพุดศิริ	กรรมการ
๒๓๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิวัฒน์ ภูเก็บ	กรรมการ
๒๓๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ลีลามาติกุล	กรรมการ

๒๓๔. ดร.เอกสิทธิ์ นฤกุลเจริญลาภ	กรรมการ
๒๓๕. ดร.คณณ สุจारी	กรรมการ
๒๓๖. ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ	กรรมการ
๒๓๗. ดร.ชัยพร ปานยินดี	กรรมการ
๒๓๘. ดร.ติณณภาพ แพงผม	กรรมการ
๒๓๙. ดร.ณัฐวดี สุวรรณภูมิ	กรรมการ
๒๔๐. ดร.ทศพล ทิพย์โพธิ์	กรรมการ
๒๔๑. ดร.ธีรินทร์ คงพันธ์	กรรมการ
๒๔๒. ดร.บวรกิตติ เนคมานุรักษ์	กรรมการ
๒๔๓. ดร.ปรัชญา มงคลไวย์	กรรมการ
๒๔๔. ดร.พิชชานันท์ วงศ์ศิริธร	กรรมการ
๒๔๕. ดร.พิมลพรรณ เนียมกลาง	กรรมการ
๒๔๖. ดร.รัตติกาล ชันธุ์เครือ	กรรมการ
๒๔๗. ดร.สันติ ไทยยีนวงษ์	กรรมการ
๒๔๘. ดร.สำเนียง องสุพันธ์กุล	กรรมการ
๒๔๙. ดร.อนุชิต ฮันเย็ก	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	
๒๕๐. รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล โอฬารไพโรจน์	กรรมการ
๒๕๑. รองศาสตราจารย์ ดร.บัญญัติน์ โจลานันท์	กรรมการ
๒๕๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพพร พัชประภิติ	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	
๒๕๓. รองศาสตราจารย์จรูญ เจริญเนตรกุล	กรรมการ
๒๕๔. รองศาสตราจารย์สุชาติ เย็นวิเศษ	กรรมการ
๒๕๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุวัฒน์ เจริญจิต	กรรมการ
๒๕๖. ดร.กীরติ อินทวิเศษ	กรรมการ
๒๕๗. ดร.ชยานิชฐ์ บุญสนิท	กรรมการ
๒๕๘. ดร.ชัชฎา หนูสาย	กรรมการ
๒๕๙. ดร.อาคม ลักษณะสกุล	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	
๒๖๐. รองศาสตราจารย์นภัทร วิจารณ์เพินทร	กรรมการ
๒๖๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสพิรุฬห์ ศรีสำเร็จ	กรรมการ
๒๖๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธนา กันทะพะเยา	กรรมการ
๒๖๓. ดร.บุญธิดา ชุนงาม	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	
๒๖๔. รองศาสตราจารย์ ดร.ภาณท์ เกิดชื่น	กรรมการ
๒๖๕. รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ศักดิ์ ธรรมโชติ	กรรมการ
๒๖๖. รองศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต กฤตาคม	กรรมการ
๒๖๗. รองศาสตราจารย์ ดร.พิพัฒน์ อมตฉายา	กรรมการ
๒๖๘. รองศาสตราจารย์สมสิน วาغبุนทด	กรรมการ
๒๖๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์...	

๒๖๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา สมณา	กรรมการ
๒๗๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมเกียรติ ศรีศิลา	กรรมการ
๒๗๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลงพิน เพ็ชรภูมิพงศ์	กรรมการ
๒๗๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภฤติเดช บัวใหญ่	กรรมการ
๒๗๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระยุทธ สืบสุข	กรรมการ
๒๗๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ชันติโกมล	กรรมการ
๒๗๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรเดช สุวิทยารักษ์	กรรมการ
๒๗๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มงคล คูพิมาย	กรรมการ
๒๗๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณรีย์ วงศ์ไตรรัตน์	กรรมการ
๒๗๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ ศรีเมือง	กรรมการ
๒๗๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศตคุณ เดชพันธ์	กรรมการ
๒๘๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ศรีสกุลเดียว	กรรมการ
๒๘๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัตน์ วรรณศรี	กรรมการ
๒๘๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพล วรรณพันธ์	กรรมการ
๒๘๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุบล สุริพล	กรรมการ
๒๘๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย คล้ายคลัง	กรรมการ
๒๘๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธวัช วิวัฒน์เจริญ	กรรมการ
๒๘๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นัฐวดี ทิพย์โยธา	กรรมการ
๒๘๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ เพื่อนหมื่นไวย์	กรรมการ
๒๘๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พันธ์พงศ์ อภิชาติกุล	กรรมการ
๒๘๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มรกต ทิวสิงห์	กรรมการ
๒๙๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัชรพล นาคทอง	กรรมการ
๒๙๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชชุพงษ์ วิบูลเจริญ	กรรมการ
๒๙๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิษุทธิ์ จันทะรี	กรรมการ
๒๙๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัตน์ หวังเขื่อนกลาง	กรรมการ
๒๙๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิวัฒน์ อภิสัทธ์ภิญโญ	กรรมการ
๒๙๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิชัย สง่างาม	กรรมการ
๒๙๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทัศน์ ยอดเพชร	กรรมการ
๒๙๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพจน์ วัชรโรภากุล	กรรมการ
๒๙๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรินทร์ อ่อนน้อม	กรรมการ
๒๙๙. ดร.เกตุกาญจน์ ไชยขันธุ์	กรรมการ
๓๐๐. ดร.เชิดศักดิ์ สุขศิริพัฒน์พงศ์	กรรมการ
๓๐๑. ดร.ไมตรี พลสงคราม	กรรมการ
๓๐๒. ดร.คำภี จิตชัยภูมิ	กรรมการ
๓๐๓. ดร.จักษดา อ่างวงค์	กรรมการ
๓๐๔. ดร.จันทนา สันทัดพร้อม	กรรมการ
๓๐๕. ดร.จารินี จงปลื้มปิติ	กรรมการ
๓๐๖. ดร.จิตติวัฒน์ นิธิกาญจนธาร	กรรมการ
๓๐๗. ดร.ณัฐกฤตา ประเสริฐโสภา	กรรมการ
	/๓๐๘. ดร.ณอมศักดิ์...

๓๐๘. ดร.ณอมศักดิ์ โสภณ	กรรมการ
๓๐๙. ดร.ธนากร ภูเงินชา	กรรมการ
๓๑๐. ดร.นวลละออง สระแก้ว	กรรมการ
๓๑๑. ดร.นุชนาฏ ฝาเพ็ยม	กรรมการ
๓๑๒. ดร.ประจวบ อินระวงศ์	กรรมการ
๓๑๓. ดร.พลเทพ เวงสูงเนิน	กรรมการ
๓๑๔. ดร.พินิจ ศรีธรร	กรรมการ
๓๑๕. ดร.ยุกติทัศน์ ขวานนท์พิทักษ์	กรรมการ
๓๑๖. ดร.รตินันท์ เหลื่อมพล	กรรมการ
๓๑๗. ดร.รัฐพล สมณา	กรรมการ
๓๑๘. ดร.วิหวัศ สิงห์สังข์	กรรมการ
๓๑๙. ดร.สมพินิจ เหมืองทอง	กรรมการ
๓๒๐. ดร.สุจิตรา อุ้นเรือน	กรรมการ
๓๒๑. ดร.อนิวรรณ หาสุข	กรรมการ
๓๒๒. ดร.อภิญา อินทร์นอก	กรรมการ

สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปกรรม และงานสร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

๓๒๓. รองศาสตราจารย์ ดร.ปานฉิษฐ์ อินทร์คง	กรรมการ
--	---------

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

๓๒๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรจิต พิระพัฒน์กุล	กรรมการ
---	---------

๓๒๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารี เลาะเหม็ง	กรรมการ
---------------------------------------	---------

๓๒๖. ดร.ศศิธร คล้ายชม	กรรมการ
-----------------------	---------

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๓๒๗. รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร ฐรี	
---------------------------------	--

๓๒๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเรือง สมประจบ	กรรมการ
---	---------

๓๒๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิระ แสงรัมย์	กรรมการ
---	---------

๓๓๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิทยา พิมพ์สิทธิ์	กรรมการ
--	---------

๓๓๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรชา ไวรวิกิจ	กรรมการ
--------------------------------------	---------

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

๓๓๒. ดร.กวิทธิ์ ศรีสัมฤทธิ์	กรรมการ
-----------------------------	---------

๓๓๓. ดร.สาธิต เหล่าวัฒนพงษ์	กรรมการ
-----------------------------	---------

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๓๓๔. รองศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ท.ชัยชาญ จันทร์ศรี	กรรมการ
---	---------

๓๓๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษกรก สุกทัศน์ ณ อยุธยา	กรรมการ
---	---------

๓๓๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฬาลักษณ์ ไพบุลย์พุ่มเฟื่อง	กรรมการ
---	---------

๓๓๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรางคณา นิ่มเจริญ	กรรมการ
--	---------

๓๓๘. ดร.รุปณี รัตนถาวร	กรรมการ
------------------------	---------

๓๓๙. ดร.บันลือ ขอรวมเดช	กรรมการ
-------------------------	---------

/มหาวิทยาลัย...

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

๓๔๐. รองศาสตราจารย์ ดร.ตระกูลพันธ์ พัทธเมธา

กรรมการ

๓๔๑. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล มโนวงศ์

กรรมการ

๓๔๒. รองศาสตราจารย์วันชัย เพ็ญแดง

กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

๓๔๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ปิยาภรณ์ อรมุต

กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

๓๔๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ จำรัสจรุงผล

กรรมการ

๓๔๕. ดร.ขจรศักดิ์ เจ้ากรมทอง

กรรมการ

๓๔๖. ดร.อรวิจิ อมรสิทธิ์ตระกูล

กรรมการ

๓๔๗. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

กรรมการและเลขานุการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๓๔๘. รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนางานวิจัย

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๓๔๙. รองผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมงานวิจัย

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

หน้าที่ พิจารณาและประเมินบทความวิจัยระดับชาติ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขบทความวิจัย
ให้มีคุณภาพตามหลักวิชาการ

๕. คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวิจัยระดับนานาชาติ

๑. ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย

ประธานกรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สาขาเกษตรศาสตร์สร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงฤทัย อารังโชติ

กรรมการ

๓. ดร.กฤติกา นรจิตร์

กรรมการ

๔. ดร.กฤษณ์ สงวนพวง

กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

๕. รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ จิตรเจริญ

กรรมการ

๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิอร โฉมศรี

กรรมการ

๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลี ตั้งระเปียบ

กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

๘. รองศาสตราจารย์ ดร. รวีวรรณ เต็มขั้นมณี

กรรมการ

๙. รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาติดา บุญเลิศสินรินทร์

กรรมการ

๑๐. ดร.วิจิตรา เหลียวตระกูล

กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรประภา ชุณณอม

กรรมการ

สาขาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติกร ภมรปฐมกุล กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบกุล จันทโคติกา กรรมการ

๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภร ภิญโญฉัตรจินดา กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลัดดาวัลย์ สำราญ กรรมการ

๑๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสุธิตา นุริตมนต์ กรรมการ

๑๗. ดร.สุภาวดี สุชีชีพ มอเสต์ กรรมการ

สาขามนุษยศาสตร์ สังคมวิทยาและการศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล พิชญไพบุลย์ กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๑๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภร ภิญโญฉัตรจินดา กรรมการ

สาขาวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

๒๐. ดร.กรรณิการ์ เจริญสุข กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๒๑. ผศ.ดร.อัชฌาณัท รัตนเลิศนุสรณ์ กรรมการ

๒๒. ดร.นครินทร์ ปิ่นปฐมรัฐ กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

๒๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวิทย์ จันทร์สุวรรณ กรรมการ

๒๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริน สีระธนกุล กรรมการ

๒๕. ดร.กัลทีมา เขาว์ชาญชัยกุล กรรมการ

๒๖. ดร.ชัชวาล ศรีภักดิ์ กรรมการ

๒๗. ดร.ธนพงศ์ สารีอินทร์ กรรมการ

๒๘. ดร.วรินทร์ บุญยะโรจน์ กรรมการ

๒๙. ดร.วิไลวรรณ สีนะกุล กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๓๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กษศร หัสโรค์ กรรมการ

๓๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยชนะ ใจบุญ กรรมการ

๓๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสวรรค์ อมรศักดิ์ชัย กรรมการ

๓๓. ดร.วราภรณ์ ศรเดช กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

๓๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลักษมี วิทยา กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

๓๕. ดร.ณัฐพงศ์ วงศ์ดำเนิน กรรมการ

๓๖. ดร.ดวงหทัย สิงห์คะ	กรรมการ
๓๗. ดร.พรพรรณ รัตนสัจจะ	กรรมการ
๓๘. ดร.ศศิกานต์ สุวรรณประทีป	กรรมการ
๓๙. ดร.สามารถ ต่ายขาว	กรรมการ
สาขาวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี	
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	
๔๐. ดร.ทงศักดิ์ อิ่มใจ	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	
๔๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณัมเกียรติ์ เสวตเมธิกุล	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	
๔๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฏิภาณ ถิ่นพระบาท	กรรมการ
๔๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ วิโรจน์ชิววัน	กรรมการ
๔๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนา ดุสิตากร	กรรมการ
๔๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาคร วุฒิพัฒนพันธ์	กรรมการ
๔๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ ภูมา	กรรมการ
๔๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ ฤทธิทอง	กรรมการ
๔๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิหาร ดีปัญญา	กรรมการ
๔๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมใจ เพียรประเสริฐ	กรรมการ
๕๐. ดร.คมพันธ์ ชมสมุทร	กรรมการ
๕๑. ดร.พรภัทร์ ศิริธรรมกุล	กรรมการ
๕๒. ดร.พิชญ์ ทองขาว	กรรมการ
๕๓. ดร.วรินทร์ สุกคณิง	กรรมการ
๕๔. ดร.สิงห์แก้ว ปือกเท็ง	กรรมการ
๕๕. ดร.สุกัญญา เขิดขงาม	กรรมการ
๕๖. ดร.สุรเชษฐ์ เดชพึ้ง	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	
๕๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไกรฤกษ์ เขยชื่น	กรรมการ
๕๘. ดร.เอกสิทธิ์ นกุลเจริญลาภ	กรรมการ
๕๙. ดร.ธีรินทร์ คงพันธ์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	
๖๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทชัย ชูศิลป์	กรรมการ
๖๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุ พร้อมพุดธางกุล	กรรมการ
๖๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรสิทธิ์ ระวังวงศ์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	
๖๓. ดร.นิรันดร์ วัชโรดม	กรรมการ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
๖๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิวัฒน์ มุตตามะระ	กรรมการ

สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปกรรม และงานสร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๖๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษกร สุธัติน ฌ อยุธยา	กรรมการ
๖๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฬาลักษณ์ ไพบูลย์ฟุ้งเฟื่อง	กรรมการ
๖๗. ดร.ฉันทมน โปธิพิทักษ์	กรรมการ
๖๘. ดร.ขวัญรัตน์ จินดา	กรรมการ
๖๙. อาจารย์ศักดิ์สยาม พงษ์ดำ	กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

๗๐. ว่าที่ร้อยตรี ดร.ศรีรัฐ สิมศิริ	กรรมการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

๗๑. ดร.นุชนางค์ แก้วนิล	กรรมการ
๗๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบกุล จันทโคติกา	กรรมการและเลขานุการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

หน้าที่ พิจารณาและประเมินบทความวิจัยระดับนานาชาติ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขบทความวิจัยให้มีคุณภาพตามหลักวิชาการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิวะ วสุนธราภิวัฒก์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความเครียดของผู้สูงอายุในเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร
Factors Affecting Caused Stress Of The Elderly In Bang Phlat District, Bangkok

อังควรา วงษาสันต์¹ และ นพรัตน์ บุญเพียรผล

¹ นักศึกษา สาขาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความเครียดเพื่อศึกษาระดับความเครียดของผู้สูงอายุในเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยการศึกษาปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัย ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสถานภาพทางการเงิน ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและชุมชน ด้านสุขภาพทางร่างกาย และด้านสุขภาพทางจิตใจ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สูงอายุ ในเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อเปรียบเทียบระดับความเครียดในแต่ละปัจจัย ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุในเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 60-64 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส การศึกษาอยู่ที่ระดับประถมศึกษา มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,000 - 10,000 บาท แหล่งรายได้ส่วนใหญ่มาจากบุตรหลานหรือญาติพี่น้อง ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ประกอบอาชีพและมีโรคประจำตัว โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความเครียด เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ปัจจัยด้านสุขภาพทางร่างกาย ($\bar{x} = 3.68, S.D.=0.83$) และปัจจัยด้านสุขภาพทางจิตใจ ($\bar{x} = 3.62, S.D.=0.68$) มีผลต่อการเกิดความเครียดอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและชุมชน ($\bar{x} = 2.97, S.D.= 0.52$) ด้านสถานภาพทางการเงิน ($\bar{x} = 2.82, S.D.= 0.61$) และด้านสุดท้ายคือด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ($\bar{x} = 2.80, S.D.= 0.59$) มีผลต่อการเกิดความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

คำสำคัญ : ความเครียด, ผู้สูงอายุ, สุขภาพทางร่างกาย

Abstract

The purpose of this research was to investigate factors affecting caused stress to study the stress levels of the elder in Bang Phlat District, Bangkok. The study contained five factors: family relationships, financial status, social and community environment, physical health, and mental health. The samples were 400 elderly people from 60 years of age in Bang Phlat, Bangkok. The data were collected by using questionnaires and analyzed by used software program finding frequency, percentage, mean, and standard deviation to compare the level of stress in each factor. The research found that the elderly people in Bang Phlat, Bangkok were mostly female between 60-64 years of age, and most of them were married. The average education level was elementary. Their mostly income was between 5,000 - 10,000 baht, and most income sources came from their children or relatives. Most elderly people did not have an occupation and have underlying disease. The survey showed the factors affecting caused stress on the samples arranged in ascending orders. Physical health factor ($\bar{x}=3.68, S.D.=0.83$) and mental health factor ($\bar{x}=3.62, S.D.=0.68$) caused highest levels of stress respectively. Following factors were society and community environment ($\bar{x}=2.97, S.D.=0.52$), financial status ($\bar{x}=2.82, S.D.=0.61$), and lastly, family relationship ($\bar{x} =2.80, S.D.=0.59$).

Keywords : Stress, The elderly, Physical health

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน Aungkawara948@gmail.com โทร. 0962651539

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกของเราปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างของประชากรอย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีอัตราการเกิดและอัตราการตายที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากอัตรามีแนวโน้มที่จะลดลงอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้โครงสร้างทางอายุของประชากรในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โดยในปี พ.ศ. 2503 ประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป 1.5 ล้านคนของประชากรทั้งหมด ต่อมาในปี พ.ศ. 2549 จำนวนประชากรผู้สูงอายุยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็น 6.7 ล้านคนใน และคาดว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีก 2 เท่าในปี พ.ศ. 2568 เป็น 14.0 ล้านคนของประชากรทั้งหมด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประเทศไทยนั้นได้เริ่มก้าวเข้าสู่สถานการณ์สังคมผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2558)

จากการประมาณการทางด้านปัญหาสุขภาพจิตขององค์การอนามัยโลก (WHO) พบว่าในประเทศที่กำลังพัฒนามีประชากรโลกประมาณ 340 ล้านคนเกิดภาวะความเครียดและภาวะซึมเศร้า และเนื่องจากโลกกำลังก้าวสู่ยุคโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการคาดการณ์ว่าอีก 25 ปีข้างหน้า จะมีผู้ป่วยทางด้านสุขภาพจิตเพิ่มขึ้นเป็น 80 ล้านคน โดยประเทศไทยก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่กำลังพัฒนาและมีการเปลี่ยนแปลงตามโลกปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง ทำให้เป็นเรื่องปกติที่การเกิดปัญหาทางสุขภาพจิตจะมีเพิ่มมากขึ้นตามความเจริญก้าวหน้าทางด้านสังคมวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์หรือเทคโนโลยีของประเทศ (กรมสุขภาพจิต, 2551)

การสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านสุขภาพจิตของคนไทย พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการเกิดภาวะความเครียด และอัตราการในการเกิดความเครียดจะมีความสัมพันธ์กับอายุ และผู้สูงอายุเป็นวัยที่สามารถเกิดความเครียดได้ตั้งแต่ระดับน้อยไปจนถึงระดับรุนแรง โดยถ้าหากผู้สูงอายุมีอายุมากขึ้นก็อาจจะมีแนวโน้มในการเกิดความเครียดเพิ่มขึ้นด้วย (สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย, 2556) และเมื่อพิจารณาถึงระดับสุขภาพจิตโดยทั่วไปของคนไทย พบว่าผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพจิต โดยจะพบในผู้สูงอายุเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (อภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์และคณะ, 2553)

ความเครียดเป็นปฏิกิริยาการตอบสนองด้านอารมณ์หรือความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่ถูกคุกคามหรือถูกกดดัน เมื่อบุคคลไม่สามารถปรับตัวหรือเผชิญกับสภาพปัญหาได้ก็จะทำให้เกิดความทุกข์ทางจิตใจ ความวิตกกังวล หรือความรู้สึกกดดัน เป็นต้น จนส่งผลให้เกิดความเครียดขึ้น ซึ่งถ้าหากบุคคลใดที่เกิดความเครียดสะสมมากขึ้นเรื่อยๆ จะทำให้ได้รับผลกระทบจากความเครียด ซึ่งผลกระทบจะแสดงออกให้เห็นทางด้านพฤติกรรม ด้านร่างกายหรือด้านจิตใจ และสาเหตุการเกิดความเครียดส่วนใหญ่ก็มาจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน และทัศนคติด้านความคิดทางบวกหรือทางลบที่มีต่อสภาพปัญหา (ศรีจันทร์ พรจิราศิลป์, 2556)

ความเครียดเป็นปัญหาที่สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกเพศ ทุกวัย ถ้าหากเราสามารถปรับตัวต่อสิ่งกระตุ้นจากทั้งภายในและภายนอกที่ก่อให้เกิดความเครียดได้ก็จะเกิดผลดี แต่เนื่องจากผู้สูงอายุเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เสื่อมลงเรื่อยๆ ทำให้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่สามารถเผชิญหรือปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วของสังคมในปัจจุบันได้ และเมื่อผู้สูงอายุไม่สามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้ ก็จะส่งผลให้ผู้สูงอายุเกิดความเครียดตามมา และถ้าหากผู้สูงอายุไม่สามารถจัดการกับความเครียดได้ก็จะเกิดผลเสียในหลายๆด้านจนส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ดังนั้นผู้สูงอายุจึงเป็นวัยที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษมากกว่าวัยอื่นๆ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการทราบถึงสาเหตุที่ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความเครียด โดยการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความเครียดของผู้สูงอายุ ในเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหาต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความเครียดของผู้สูงอายุในเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับความเครียดของผู้สูงอายุในเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร

1.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ความเครียดเป็นภาวะที่สามารถเกิดขึ้นได้จากการดำเนินชีวิตประจำวันและเป็นสิ่งที่ทุกคนไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากทุกคนจะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงต่างๆอาจส่งผลทำให้เกิดความเครียดและความเครียดที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์หรือความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของแต่ละบุคคล (ผศ. นพ. พนม เกตุมาน, 2550)

1.3.1 ความหมายของความเครียด

กรมสุขภาพจิตได้ให้ความหมายของ “ความเครียด” คือ ภาวะทางอารมณ์ที่บุคคลรู้สึกถูกกดดัน ไม่สบายใจ หรือวิตกกังวล ซึ่งเกิดจากการที่บุคคลเผชิญกับสถานการณ์หรือการรับรู้ถึงสิ่งที่เข้ามาว่าเป็นสิ่งที่คุกคามทางจิตใจหรือก่อให้เกิดผลเสียต่อร่างกาย (กรมสุขภาพจิต, 2552)

ความเครียด เป็นภาวะทางร่างกายและจิตใจของบุคคลที่เกิดการตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือเผชิญกับสถานการณ์ที่คุกคามและเป็นอันตราย โดยสิ่งเร้าที่เข้ามานั้นจะมีลักษณะที่ไม่สามารถบังคับได้ (มุกดา ศรียงค์และคณะ, 2553)

ความเครียด เป็นภาวะทางอารมณ์ที่ทำให้บุคคลเกิดการปรับตัวและตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์คุกคามที่ทำให้เกิดความรู้สึกขัดแย้งกับตัวบุคคล (มธุรส สว่างบำรุง, 2551)

ความเครียด เป็นภาวะทางอารมณ์ที่ส่งผลมาจากปัจจัยต่างๆทั้งจากภายนอกและภายใน เป็นปฏิกิริยาที่บุคคลตอบสนองต่อสิ่งที่เข้ามาคุกคามทั้งร่างกายและจิตใจ และจะทำให้บุคคลนั้นเกิดการปรับตัวเพื่อรักษาความสมดุลทางร่างกาย (วรรณภา ลีลาอัมพรสิน, 2554)

1.3.2 ระดับของความเครียด

1.3.2.1 ความเครียดระดับต่ำ เป็นความเครียดที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน โดยที่ไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อการดำเนินชีวิต และสามารถหายไปได้ในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งไม่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านสรีรวิทยาของร่างกาย อารมณ์ และพฤติกรรม

1.3.2.2 ความเครียดระดับปานกลาง เป็นภาวะที่เกิดความเครียดรุนแรงกว่าชนิดแรก ซึ่งเกิดขึ้นจากสาเหตุหรือสถานการณ์ต่างๆที่เข้ามาคุกคามบ่อยครั้ง และไม่สามารถแก้ไขหรือปรับตัวได้ในระยะเวลาอันรวดเร็ว เป็นระดับที่ร่างกายและจิตใจตอบสนองโดยมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสรีรวิทยา อารมณ์ความคิด และพฤติกรรม ส่งผลทำให้บุคคลมีการแสดงออกของความเครียด

1.3.2.3 ความเครียดระดับสูง เป็นภาวะความเครียดที่อยู่ในระดับรุนแรง ซึ่งเกิดจากการที่บุคคลได้รับการคุกคามอย่างต่อเนื่องจากสาเหตุหรือสถานการณ์ต่างๆ และไม่สามารถจัดการหรือแก้ไขปัญหาได้ โดยส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านสรีรวิทยา อารมณ์ และพฤติกรรมอย่างเห็นได้ชัดเจน และจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน (รัตนา จิตโสภณา, 2550)

2. ระเบียบวิธีการวิจัย

2.1 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบเชิงปริมาณโดยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาถึงระดับความเครียดและปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความเครียดของผู้สูงอายุ ในเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

2.1.1 ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุในเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานครที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการอาศัยหลักความน่าจะเป็น ดังนี้ โดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) และได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยคำถามในแบบสอบถามเป็นคำถามแบบปลายปิด (Close-Ended Response Question) แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ได้รับรายได้มาจาก อาชีพ และโรคประจำตัว

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านต่างๆที่ส่งผลให้เกิดความเครียดของผู้สูงอายุ ได้แก่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสถานภาพทางการเงิน ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและชุมชน ด้านสุขภาพทางร่างกาย และด้านสุขภาพทางจิตใจ

2.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.3.1 ผู้วิจัยได้มีการศึกษาและค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามในการวิจัย

2.3.2 ผู้วิจัยได้เลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อช่วยวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าทางสถิติที่ต้องการ

2.3.3 นำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด ไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.752 ซึ่งถือว่าค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่มากกว่า 0.7 แบบสอบถามจึงอยู่ในเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นที่สามารถนำไปใช้ในการสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้

2.3.4 นำแบบสอบถามไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อพิจารณาแก้ไขและปรับปรุง ตรวจสอบความถูกต้องหรือข้อคำแนะนำเพิ่มเติม เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้สูงอายุ

2.4 การวิเคราะห์และประมวลผล

2.4.1 ข้อมูลทั่วไป เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบคำถามตามตัวแปรที่ศึกษาและรายละเอียดอื่นๆ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ได้รับรายได้มาจาก อาชีพ และโรคประจำตัว วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่และการกระจายแบบร้อยละ

2.4.2 ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความเครียด ได้แก่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสถานภาพทางการเงิน ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและชุมชน ด้านสุขภาพทางร่างกาย และด้านสุขภาพทางจิตใจ วิเคราะห์แจกแจงความถี่ คำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อและรายด้านในแต่ละปัจจัยตามตัวแปรโดยการคำนวณค่าอันตรภาคชั้นเพื่อกำหนดช่วงชั้น ด้วยการใช้สูตรคำนวณและอธิบายแต่ละช่วงชั้น ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8 \quad (1)$$

เกณฑ์ในการแปลผลระดับความเครียดของผู้สูงอายุในเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีเกณฑ์ในการแปลผลดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	หมายความว่า	เครียดมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	หมายความว่า	เครียดมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	หมายความว่า	เครียดปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	หมายความว่า	เครียดน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	หมายความว่า	เครียดน้อยที่สุด

3. ผลการวิจัย

3.1 จากผลการวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความเครียดของผู้สูงอายุในเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุเพศหญิงจำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 64.8 มีอายุระหว่าง 60-64 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสจำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 59 มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ที่ระดับประถมศึกษาจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 มีรายได้ประมาณ 5,000 -10,000 บาท จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 ได้รับรายได้ส่วนใหญ่มาจากบุตรหลานหรือญาติพี่น้องจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 และส่วนใหญ่ไม่ประกอบอาชีพจำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 และผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีโรคประจำตัวจำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8

3.2 จากผลการศึกษานี้พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความเครียดของผู้สูงอายุในเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาเป็นรายปัจจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับต่อการเกิดความเครียดของปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว

ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	\bar{x}	S. D.	ระดับต่อการเกิดความเครียด
1.คุณหรือสมาชิกในครอบครัวประสบกับความยากลำบาก	2.76	1.35	ปานกลาง
2.คุณเกิดความขัดแย้งกับบุคคลภายในครอบครัว	1.98	1.22	น้อย
3.คุณได้รับความสนใจและการดูแลเอาใจใส่จากบุคคลภายในครอบครัว	3.40	1.17	ปานกลาง
4.สมาชิกภายในครอบครัวปฏิบัติต่อคุณด้วยท่าทางหรือคำพูดที่เหมาะสม	3.48	1.17	มาก
5. สมาชิกภายในครอบครัวรับฟังความคิดเห็นของคุณ	2.93	1.25	ปานกลาง
6. คุณมีกิจกรรมยามว่างกับสมาชิกภายในครอบครัว	2.30	1.09	น้อย
รวม	2.80	0.59	ปานกลาง

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวพบว่า ภาพรวมส่งผลต่อการเกิดความเครียดของผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.80$, S.D.=0.59) โดยเรื่องที่มีผลต่อการเกิดความเครียดในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ เรื่องการได้รับความสนใจและการดูแลเอาใจใส่จากบุคคลภายในครอบครัว ($\bar{x} = 3.40$, S.D.=1.17), สมาชิกภายในครอบครัวรับฟังความคิดเห็น ($\bar{x}=2.93$, S.D.=1.25) และเรื่องผู้สูงอายุหรือสมาชิกในครอบครัวประสบกับความยากลำบาก ($\bar{x} = 2.76$, S.D.=1.35) รองลงมาคือเรื่องที่ส่งผลต่อการเกิดความเครียดในระดับน้อย คือ การมีกิจกรรมยามว่างกับสมาชิกภายในครอบครัว ($\bar{x} = 2.30$, S.D.=1.09) และการเกิดความขัดแย้งกับบุคคลภายในครอบครัว ($\bar{x} = 1.98$, S.D.=1.22) ยกเว้นเรื่องสมาชิกภายในครอบครัวปฏิบัติตัวด้วยท่าทางหรือคำพูดที่เหมาะสมที่ส่งผลต่อการเกิดความเครียดในระดับมาก ($\bar{x} = 3.48$, S.D.=1.17) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับต่อการเกิดความเครียดของปัจจัยด้านสถานภาพทางการเงิน

ด้านสถานภาพทางการเงิน	\bar{x}	S. D.	ระดับต่อการเกิดความเครียด
1.คุณมีการกู้เงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวันหรือมีภาระหนี้สิน	2.53	1.50	น้อย
2. คุณมีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน	2.48	1.46	น้อย
3. คุณมีรายได้น้อยลง เนื่องจากไม่มีการทำงานหรือปัญหาด้านเศรษฐกิจ	2.91	1.32	ปานกลาง
4.คุณได้รับความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาทางด้านการเงิน	3.39	1.31	ปานกลาง
5.คุณมีเงินเก็บที่เพียงพอเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉินในอนาคต	2.82	1.17	ปานกลาง
รวม	2.82	0.61	ปานกลาง

ปัจจัยด้านสถานภาพทางการเงิน โดยภาพรวมส่งผลต่อการเกิดความเครียดของผู้สูงอายุในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.82$, S.D.=0.61) โดยเรื่องที่ส่งผลต่อการเกิดความเครียดในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยคือ เรื่องการได้รับความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาทางด้านการเงิน ($\bar{x} = 3.39$, S.D.=1.31) การมีรายได้น้อยลงเนื่องจากไม่มีการทำงานหรือปัญหาด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 2.91$, S.D.=1.32) และการมีเงินเก็บที่เพียงพอเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉินในอนาคต ($\bar{x} = 2.82$, S.D.=1.17) ต่อมาคือเรื่องที่ส่งผลต่อการเกิดความเครียดในระดับน้อย คือเรื่องการกู้เงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวันหรือมีภาระหนี้สิน ($\bar{x} = 2.53$, S.D.=1.50) และเรื่องการมีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ($\bar{x} = 2.48$, S.D.=1.46) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับต่อการเกิดความเครียดของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและชุมชน

ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและชุมชน	\bar{x}	S. D.	ระดับต่อการเกิดความเครียด
1.สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยมีความมั่นคงและปลอดภัย	3.90	1.12	มาก
2.ในชุมชนที่อยู่อาศัยมีสิ่งรบกวน เช่น มลพิษทางอากาศ น้ำเน่าเสีย ขยะหรือของเสีย	2.43	1.09	น้อย
3.คุณได้รับการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมจากบุคคลในสังคม	2.33	1.10	น้อย

4.บุคคลภายในชุมชนให้ความช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้คุณ	3.29	0.94	ปานกลาง
5.ภายในชุมชนมีการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมนันทนาการ	2.89	1.01	ปานกลาง
รวม	2.97	0.52	ปานกลาง

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและชุมชนพบว่า ภาพรวมส่งผลต่อการเกิดความเครียดของผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.97, S.D.=0.52$) โดยเรื่องที่มีผลต่อการเกิดความเครียดในระดับปานกลาง คือ เรื่องของบุคคลภายในชุมชนให้ความช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ($\bar{x} = 3.29, S.D.=0.94$) และเรื่องภายในชุมชนมีการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ($\bar{x} = 2.89, S.D.=1.01$) ต่อมาคือเรื่องที่มีผลต่อการเกิดความเครียดในระดับน้อย คือเรื่องภายในชุมชนที่อยู่อาศัยมีสิ่งรบกวนเช่น มลพิษทางอากาศ น้ำเน่าเสีย ขยะหรือของเสีย ($\bar{x} = 2.43, S.D.=1.09$) และการได้รับการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมจากบุคคลในสังคม ($\bar{x} = 2.33, S.D.=1.10$) ยกเว้นเรื่องสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยมีความมั่นคงและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุให้ความสำคัญ โดยส่งผลต่อการเกิดความเครียดอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90, S.D.=1.12$) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับต่อการเกิดความเครียดของปัจจัยด้านสุขภาพทางร่างกาย

ด้านสุขภาพทางร่างกาย	\bar{x}	S. D.	ระดับต่อการเกิดความเครียด
1.มีโรคประจำตัวหรือโรคเรื้อรังที่ยากต่อการรักษา	4.16	1.02	มาก
2.มีปัญหาด้านการได้ยิน เช่น ได้ยินไม่ชัดเจนหรือใช้เครื่องช่วยฟัง	3.47	1.43	มาก
3.มีปัญหาด้านการมองเห็น เช่น สายตายาวหรือมองเห็นไม่ชัดเจน	3.50	1.16	มาก
4. มีปัญหาเรื่องการเคลื่อนไหวร่างกายลำบาก อย่างการเดิน การลุก การนั่ง	4.13	1.09	มาก
5.มีปัญหาด้านการควบคุมระบบขับถ่าย เช่น ไม่สามารถกลั้นอุจจาระหรือปัสสาวะได้	3.18	1.10	ปานกลาง
รวม	3.68	0.83	มาก

ปัจจัยด้านสุขภาพทางร่างกาย พบว่า ส่งผลต่อการเกิดความเครียดของผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.68, S.D.= 0.83$) โดยเรื่องที่มีผลให้เกิดความเครียดในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ เรื่องการมีโรคประจำตัวหรือโรคเรื้อรังที่ยากต่อการรักษา ($\bar{x} = 4.16, S.D.= 1.02$) ต่อมาคือการมีปัญหาด้านการเคลื่อนไหวร่างกายหรือเคลื่อนไหวลำบาก อย่างการเดินการลุก การนั่ง ($\bar{x} = 4.13, S.D.= 1.09$) การมีปัญหาด้านการมองเห็น อย่างเช่น สายตายาวหรือมองเห็นไม่ชัดเจน ($\bar{x} = 3.50, S.D.= 1.16$) และการมีปัญหาด้านการได้ยิน เช่นได้ยินไม่ชัดเจนหรือใช้เครื่องช่วยฟัง ($\bar{x} = 3.47, S.D.= 1.43$) ยกเว้นเรื่องการมีปัญหาด้านการควบคุมระบบขับถ่าย อย่างเช่นไม่สามารถกลั้นอุจจาระหรือปัสสาวะได้ ที่ส่งผลต่อการเกิดความเครียดในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.18, S.D.= 1.10$) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับต่อการเกิดความเครียดของปัจจัยด้านสุขภาพทางจิตใจ

ด้านสุขภาพทางจิตใจ	\bar{x}	S. D.	ระดับต่อการเกิดความเครียด
1.คุณพึงพอใจและมีความสุขกับชีวิตความเป็นอยู่ตอนนี้	3.25	1.18	ปานกลาง
2.คุณรู้สึกเบื่อหน่ายหรือท้อแท้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน	4.21	1.30	มากที่สุด
3.คุณรู้สึกเหงาหรือโดดเดี่ยวในการใช้ชีวิตประจำวัน	3.66	1.36	มาก

4.คุณสามารถทำใจยอมรับได้ เมื่อมีปัญหาที่ยากจะแก้ไขเกิดขึ้น	3.57	1.31	มาก
5.คุณรู้สึกหงุดหงิดหรือวิตกกังวลกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่เสื่อมลง	3.44	1.33	มาก
รวม	3.62	0.68	มาก

ปัจจัยด้านสุขภาพทางจิตใจ พบว่า ภาพรวมส่งผลต่อการเกิดความเครียดของผู้สูงอายุในระดับมาก ($\bar{x} = 3.62$, S.D.=0.68) โดยเรื่องที่ส่งผลต่อการเกิดความเครียดในระดับมากที่สุด คือ เรื่องรู้สึกเบื่อหน่ายหรือท้อแท้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\bar{x} = 4.21$, S.D.=1.30) ต่อมาคือส่งผลต่อการเกิดความเครียดในระดับมาก คือการรู้สึกเหงาหรือโดดเดี่ยวในการใช้ชีวิตประจำวัน ($\bar{x} = 3.66$, S.D.=1.36) ต่อมาคือ เรื่องการสามารถทำใจยอมรับได้ เมื่อมีปัญหาที่ยากจะแก้ไขเกิดขึ้น ($\bar{x} = 3.57$, S.D.=1.31) และเรื่องรู้สึกหงุดหงิดหรือวิตกกังวลกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่เสื่อมลงเรื่อยๆ ($\bar{x} = 3.44$, S.D.=1.33) ยกเว้นเรื่องการพึงพอใจ และมีความสุขกับชีวิตความเป็นอยู่ตอนนี้ที่ส่งผลต่อการเกิดความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.25$, S.D.=1.18) ดังตารางที่ 5

ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความเครียดของผู้สูงอายุในเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ปัจจัยด้านสุขภาพทางร่างกาย ($\bar{x} = 3.68$, S.D.=0.83) และปัจจัยด้านสุขภาพทางจิตใจ ($\bar{x} = 3.62$, S.D.=0.68) ส่งผลต่อการเกิดความเครียดอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและชุมชน ($\bar{x} = 2.97$, S.D.= 0.52) ด้านสถานภาพทางการเงิน ($\bar{x} = 2.82$, S.D.= 0.61) และด้านสุดท้ายคือด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ($\bar{x} = 2.80$, S.D.= 0.59) ที่ส่งผลต่อการเกิดความเครียดอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยที่ส่งผลให้เกิดความเครียดของผู้สูงอายุในเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานครทั้งหมด 5 ปัจจัย พบว่า มี 2 ปัจจัยที่ผู้สูงอายุให้ความสำคัญว่าส่งผลให้เกิดความเครียดในระดับมากที่สุด ปัจจัยแรก คือ ปัจจัยด้านสุขภาพทางร่างกาย เนื่องจากผู้สูงอายุเป็นวัยที่มีความเสื่อมถอยทางด้านร่างกาย สอดคล้องกับทฤษฎีความเสื่อมโทรม (Wear and tear theory) ที่กล่าวว่า ความแก่เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเอง เมื่ออวัยวะมีการใช้งานมากย่อมมีความเสื่อมได้ง่ายและเร็วขึ้นตามอายุที่มากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นเรื่องธรรมดาที่ผู้สูงอายุต้องเกิดปัญหาทางด้านสุขภาพและกลัวต่อการเสื่อมลงเรื่อยๆของร่างกาย ทำให้ การมีโรคประจำตัวและโรคเรื้อรังที่ยากต่อการรักษา การมีปัญหาด้านการเคลื่อนไหวร่างกายหรือมีการเคลื่อนไหวลำบาก การมีปัญหาด้านการได้ยิน และการมีปัญหาด้านการมองเห็น จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ผู้สูงอายุเกิดความเครียดในระดับมากที่สุดตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (วิหมา ธรรมเจริญ, 2555) ที่พบว่าสุขภาพทางร่างกายและความเครียดมีความสัมพันธ์กัน โดยผู้สูงอายุที่มีสุขภาพไม่ดีขึ้น จะไม่มีความสุขและมีภาวะทางอารมณ์หรือเกิดความเครียด แต่ผู้สูงอายุที่มีร่างกายแข็งแรงจะมีความสุขและไม่มีความวิตกกังวลหรือไม่เกิดความเครียด

ต่อมาอันดับที่สองคือ ปัจจัยด้านสุขภาพทางจิตใจ พบว่า การรู้สึกเบื่อหน่ายและท้อแท้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่งผลให้ผู้สูงอายุเกิดความเครียดในระดับมากที่สุด รองลงมาคือการรู้สึกเหงาหรือโดดเดี่ยวในการใช้ชีวิตประจำวัน การสามารถทำใจยอมรับได้เมื่อมีปัญหาที่ยากจะแก้ไขเกิดขึ้น และการรู้สึกหงุดหงิดหรือวิตกกังวลกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่เสื่อมลง ที่ส่งผลให้ผู้สูงอายุเกิดความเครียดในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการรายงานสภาพจิตผู้สูงอายุไทยของ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, 2559) ที่พบว่า ปัญหาสุขภาพจิตส่วนใหญ่ของผู้สูงอายุ คือ อาการน้อยใจ ท้อแท้และเบื่อหน่าย ความวิตกกังวล และภาวะซึมเศร้า ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกิดจาก สุขภาพร่างกาย การไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ การเปลี่ยนทางร่างกาย และการไม่กล้าต่อสู้หรือเผชิญกับปัญหา สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีสภาพจิตที่ไม่ดีและส่งผลให้เกิดความเครียดตามมา ดังนั้นปัจจัยด้านสุขภาพทางจิตใจ จึงส่งผลให้เกิดความเครียดในระดับมากที่สุด

อันดับที่สาม คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและชุมชน พบว่า ผู้สูงอายุให้ความสำคัญและคำนึงถึง เรื่องสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยมีความมั่นคงและปลอดภัยเป็นหลัก ส่งผลให้เกิดความเครียดในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับปัจจัยด้านที่อยู่อาศัยมีผลต่อความสุขของผู้สูงอายุ (Rossarin Suttipong Gray et al, 2008) กล่าวคือถ้าผู้สูงอายุรู้สึกมีความสุขกับที่อยู่อาศัยก็จะไม่

เกิดความเครียด แต่ถ้าไม่มีความสุขหรือรู้สึกไม่ปลอดภัยอย่าง เช่นชุมชนที่อยู่อาศัยมีสิ่งรบกวน อย่างมลพิษทางอากาศ น้ำเน่าเสีย ขยะ หรือของเสียก็จะทำให้เกิดความเครียดได้ รองลงคือเรื่องบุคคลภายในชุมชนให้ความช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และภายในชุมชนมีการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ส่งผลให้เกิดความเครียดในระดับปานกลาง และเรื่องการได้รับปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมจากบุคคลในสังคมส่งผลให้เกิดความเครียดในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีกิจกรรมของ (Robert Havighurst, 2011) ที่กล่าวว่าเมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้น สถานภาพ บทบาทหรือกิจกรรมทางสังคมจะลดลง ทำให้ผู้สูงอายุอาจไม่ได้รับความช่วยเหลือหรือเห็นใจ และการปฏิบัติที่เท่าเทียมจากบุคคลในสังคมเท่าที่ควร เนื่องจากบทบาทหรือความสำคัญทางด้านสังคมลดลง ดังนั้นภาพรวมของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม และชุมชนจึงส่งผลให้เกิดความเครียดในระดับปานกลาง

อันดับที่สี่คือ ปัจจัยด้านสถานภาพทางการเงิน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่รับรายได้มาจากบุตรหลานหรือญาติพี่น้อง (ร้อยละ 33.8) อาจทำให้ผู้สูงอายุเหล่านี้ไม่ต้องวิตกกังวลเรื่องค่าใช้จ่ายและไม่ค่อยมีปัญหาทางการเงิน หรือเรื่องการเงิน อาจไม่ใช่สิ่งสำคัญมากเท่าที่ควร จึงทำให้เรื่อง การกู้เงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวันหรือมีภาระหนี้สิน และมีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ส่งผลต่อการเกิดความเครียดในระดับน้อย แต่สำหรับผู้สูงอายุบางส่วนที่ไม่ได้รับรายได้มาจากบุตรหลานหรือญาติพี่น้อง แต่มาจากการทำงานด้วยตนเอง ผู้สูงอายุเหล่านี้จะให้ความสำคัญกับการหารายได้เพื่อนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน หรือมีปัญหาทางการเงิน ทำให้เรื่องการได้รับความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาทางการเงิน การมีรายได้น้อยเนื่องจากไม่มีการทำงาน หรือปัญหาด้านเศรษฐกิจ และการมีเงินเก็บที่เพียงพอเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉินในอนาคต จึงส่งผลให้เกิดความเครียดในระดับปานกลางตามลำดับ

และอันดับสุดท้ายคือ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่าผู้สูงอายุให้ความสำคัญกับเรื่องสมาชิกภายในครอบครัวปฏิบัติด้วยท่าทางหรือคำพูดที่เหมาะสม เนื่องจากวัยผู้สูงอายุเป็นวัยที่ต้องการการเคารพ และการปฏิบัติด้วยความสุภาพ มีสัมมาคารวะจากบุคคลที่อายุน้อยกว่า จึงทำให้เรื่องนี้ส่งผลต่อการเกิดความเครียดในระดับมาก รองลงมาคือเรื่อง การได้รับความสนใจและการดูแลเอาใจใส่จากบุคคลภายในครอบครัว สมาชิกภายในครอบครัวรับฟังความคิดเห็น และสมาชิกในครอบครัวประสบกับความยากลำบาก ส่งผลต่อการเกิดความเครียดในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องเกิดความขัดแย้งกับบุคคลภายในครอบครัว และมีกิจกรรมยามว่างกับสมาชิกภายในครอบครัว ส่งผลต่อการเกิดความเครียดในระดับน้อย สอดคล้องกับผลสำรวจของ(นิด้าโพล, 2560) โพลสำรวจแห่งประเทศไทยพบว่า ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 33.17 มีการท่องเที่ยวพักผ่อนและมีกิจกรรมยามว่างร่วมกับครอบครัว จึงทำให้ผู้สูงอายุเกิดความสัมพันธ์ที่ดีและเกิดความขัดแย้งน้อยกับสมาชิกภายในครอบครัว

5. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

5.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ อย่างเช่น กรมสาธารณสุข กรมสุขภาพจิต เป็นต้น ควรจัดบริการหน่วยงานสุขภาพเคลื่อนที่ในเขตบางพลัดเพิ่มมากขึ้น เพื่อดูแลให้ความรู้หรือคำแนะนำด้านสุขภาพทางร่างกายและจิตใจกับผู้สูงอายุ เนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความเครียดกับปัญหาด้านสุขภาพทางร่างกายและจิตใจเป็นหลัก

5.2 สำนักงานเขตบางพลัดควรมีการจัดกิจกรรมนันทนาการภายในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุให้มากขึ้น อย่างเช่น กิจกรรมการออกกำลังกาย อย่างการปั่นจักรยาน กิจกรรมทำความสะอาดชุมชน กิจกรรมการทางศาสนา เป็นต้น เพื่อให้คนในชุมชนมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น

6. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

6.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความเครียดของผู้สูงอายุในเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสัมภาษณ์กลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

6.2 ควรศึกษาตัวแปรหรือปัจจัยด้านอื่นเพิ่มเติมที่อาจส่งผลหรือมีความสัมพันธ์ต่อการเกิดความเครียด เพื่อทำความเข้าใจถึงเหตุและผลที่ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความเครียดจนกระทบกับการดำเนินชีวิต และควรศึกษาหาแนวทางหรือพฤติกรรมในการลดความเครียด

6.3 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะพื้นที่ในเขตบางพลัดเพียงอย่างเดียว จึงควรศึกษาพื้นที่อื่นด้วยเพื่อเป็นการเปรียบเทียบว่าผลการวิจัยมีลักษณะใกล้เคียงกันหรือไม่ เพื่อเป็นการวัดถึงสาเหตุความเครียดว่ามาจากตัวผู้สูงอายุหรือมาจากพื้นที่ที่แตกต่างกัน

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2558, “รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทยประจำปีพ.ศ. 2558,” <http://thaitgri.org/?p=37841> [10 เมษายน 2560].
- [2] กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2551, “คู่มือคลายเครียดด้วยตนเอง,” กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [3] สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย, 2556, “รายงานการสำรวจสุขภาพผู้สูงอายุไทย ปี 2556,” ครั้งที่พิมพ์ 1.
- [4] อภิชาติ จำรัสฤทธิ์รงค์และคณะ, 2553, “สถานการณ์สภาพจิตคนไทย: สะท้อนสังคม,” ครั้งที่พิมพ์ 1.
- [5] ศรีจันทร์ พรจิราศิลป์, 2556, “ความเครียดและวิธีแก้ความเครียด,” <http://www.pharmacy.mahidol.ac.th/th/knowledge/article/47> [17 เมษายน 2560].
- [6] ผศ. นพ. พนม เกตุมาน, 2550, “คลายเครียดจากการทำงาน” http://www.psyclin.co.th/new_page_52.htm [11 เมษายน 2560].
- [7] กรมสุขภาพจิต, 2552, “แนวคิดเกี่ยวกับความเครียด,” <http://thaihypno.com/index.php/2/item/352> [11 เมษายน 2560].
- [8] มุกดา ศรียงค์และคณะ, 2553, “สาเหตุความเครียด,” <http://www.info.ms.su.ac.th/sums02/PDF01/2555/GB/7.pdf> [11 เมษายน 2560].
- [9] มธุรส สวางบำรุง, 2551, “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเครียด,” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, คณะพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- [10] วรณา สีลาอัมพรสิน, 2554, “ภาวะเครียดและการปรับตัว,” http://dspace.bu.ac.th/bitstream123456789/559/1/Autumporn_muea.pdf [16 เมษายน 2560].
- [11] รัตนา จิตโสภา, 2550, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียด” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [12] วิทมา ธรรมเจริญ, 2555, “ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อความสุขของผู้สูงอายุ,” วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- [13] สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2559, “สภาพจิตใจที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้สูงอายุ,” <http://www.thaihealth.or.th/> [19 เมษายน 2560].
- [14] นิด้าโพลและผลสำรวจ, 2560, “ผู้สูงอายุไทยกับการใช้เวลาว่าง,” <http://nidapoll.nida.ac.th/index.php?op=polls-detail&id=300> [25 เมษายน 2560].
- [15] Rossarin Suttipong Gray et al, 2008 “Inner Happiness among Thai Elderly,” <http://www.springerlink.com/content/102929/10433789d08c4076d0d659&pi=0> [22 เมษายน 2560].
- [16] Robert Havighurst, 2011 “Activity theory (aging),” [https://en.wikipedia.org/wiki/Activity_theory_\(aging\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Activity_theory_(aging)) [22 เมษายน 2560].